

[Tom Bøhnke]

for loven? Er det respekt for, at alle har lige ret?

Hvis statsministeren mener det alvorligt med de fine ord om demokrati, så lad os se det udmøntet i reelle handlinger i Danmark, og her vil gebyrsagen være et ganske udmærket startsted. Og i den forbindelse kunne jeg tænke mig at spørge statsministeren, om ministeren vil overveje, at borgerne kan få fri proces, når de anlægger sag mod staten. Det ville være rimeligt, og det ville være gavnligt for vores retssikkerhed.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Da vi startede samlingen i oktober, var der én glædelig ting, og det var, at nu var arbejdsløshedsproblemet og problemet med manglende uddannelsespladser sat på dagsordenen ikke alene i Folketinget, men ude i befolkningen. I diskussioner, i aviser, i tv og i radio kørte arbejdsløsheden som et stort problemsæt, som der nu skulle gøres noget ved.

Nu står vi så foran ikke sommerferien, men i hvert fald lukker folketingsalen, og der skal så arbejdes videre med nogle af de problemstillinger, og når jeg tager ordet, er det for at sikre, at diskussionen om, hvad der nu skal komme, ikke skal blive alt for verdensfjern.

For hvad er det egentlig, der er lykkedes for os? Ja, fru Helle Degn ridsede op, hvad der på uddannelsessiden var sket i det forløbne år, og jeg kan jo ridsede op, hvad der er sket på aktive-ringsområdet, da jeg har været med i de for-handlinger. Vi kan have forskelligt syn på, hvor mange arbejdspladser der kommer ud af det, men hvis disse frivillige forsøgsordninger bruges, så kan der vel komme omkring 30.000 arbejdspladser ud af det, og det er dog noget.

Men set i lyset af, at vi har 310.000 arbejdsløse, og at tallet er stigende, så er det jo, vi må sige til os selv, at vi må begynde at tænke anderledes, for vi kan ikke med lodder og trisser, og selv om vi har prøvet at samarbejde bedst muligt i det her Folketing, få fuld beskæftigelse ved at bruge de principper, vi har brugt indtil nu. Vi har stort set – og jeg mener ikke noget forfærdeligt med det – men vi har altså stort set fodret hunden med dens egen hale. Den går jo ikke! Der skal jobskabelse til. Det er en nødvendig forudsætning for, at vi kan komme videre.

Vi bliver også nødt til at tage ordentlig fat i nogle af de temaer, vi har haft inde i aktive-ringsaftalen, hvor vi har haft temaer inde såsom sabbatar. Vi har nu fået nogle muligheder for småbørnsforældre og nogle jobrotationsmuligheder for folk, der vil gå på uddannelse. Da det er frivillige ordninger, som skal aftales direkte, så ved vi ikke præcis, hvad der kommer ud af det, men vi tror i SF, at vi bliver nødt til at se i øjnene, at vi må gøre sådan nogle ordninger permanente. Den teknologiske udvikling, robotiseringen, omlægningerne alene inden for den finansielle sektor, som vi står midt i, hvor mange mennesker bliver ulykkelige over, at de mister deres arbejde, fortæller os jo tydeligere end noget andet, at vi ikke med de gængse metoder, som vi har brugt de seneste år, kan opnå fuld beskæftigelse. Det lader sig ikke gøre.

Derfor må vi hen i retning af, at vi lader de grupper udvælge, som vi vil give ret til at være arbejdsfri, mens de modtager dagpenge for det. Eller, som fru Mimi Jakobsen sagde: Der er nogle grupper, som gerne vil have noget arbejde, det kan måske ikke blive fuldtidsarbejde, men det kan blive deltidsarbejde. Folk vil jo gerne svare enhver sit og sørge for deres egen tilværelse, det ved vi jo. Vi ved, at der er folk, der gerne vil have en førtidspension, for de kan ikke se deres udkomme, men der er altså også nogle, der står og græder over, at ingen vil have dem, for de vil have arbejde, de vil være med, om jeg så må sige.

Skal vi videre ad den vej, så tror jeg ikke, der er nogen anden vej, end at vi må gå ind og støtte, som bl.a. fru Mimi Jakobsen sagde, på nogle områder. Jeg vil tillade mig at nævne andre områder: Lad os dog give småbørnsfamilier bedre muligheder, f.eks. lidt længere barselorlov, lad os dog give dem muligheder for, mens børnene er små, enten at tage sabbatordninger eller arbejde på nedsat tid. Så må de, der er økonomisk trængt, hjælpes, så de ikke bliver slået fra hus og hjem på de ordninger, mens nogle andre så kan gå ind på de ledige arbejdspladser.

Arbejdspladser er blevet en mangelvare i dette her samfund og vil være det længe, og det kan altså ikke nytte noget at tro, at det marked virker lige som alle andre markeder, så at man skal tage penge med hjemmefra for at komme på arbejde. Sådan er det jo ikke. Vi bliver nødt til at tænke lidt nyt.